

## A TANTÁRGY ADATLAPJA

### 1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (B.A.)
1.6 Szak / Képesítés	Didaktikai teológia

### 2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Fundamentális teológia: valláskritika, kinyilatkoztatás					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Vik János				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Vik János				
2.4 Tanulmányi év	2017- 2018	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező – alap

### 3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					48
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek: .....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	98				
3.8 A félév össz-óraszama	154				
3.9 Kreditszám	6				

### 4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

### 5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem

## 6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

<b>Szakmai kompetenciák</b>	A hitről való racionális számadás egyrészt „kifelé” kell hogy történjen, vagyis azokkal szemben, akik nem-hívőként, illetve más hitűként kritikusan megkérdőjelezzik a keresztény hitet. Másfelől a számadás „befelé” is meg kell hogy történjen: magáért a hívőért és a hitért önmagáért.
<b>Transzverzális kompetenciák</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>A hittudomány területén belül a fundamentális teológia feladatát a következőképpen lehet körülírni: A fundamentális teológia a keresztény hit ésszerűségének (racionálisának) igazolásával és alapjainak feltárásával foglalkozik. Mint tudományos teológiai diszciplína, annak a felfogásnak a kifejeződése, hogy a keresztény hit ésszerű (értelmes, megfontolt) kell hogy legyen – illetve nem szabad ésszerűtlennek, megfontolatlanoknak lennie. Ezzel a fundamentális teológia egy olyan ügyet szolgál a kereszténységben belül, amely bár széles körben elterjedt, de mégsem magától értetődő törekvés.</li> </ul>

## 7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> <li>Az, hogy mennyire ésszerű valakinek a hite, az abban mérhető le, hogy milyen intellektuális gondossággal (pontossággal) és felelősséggel tesz eleget az igazság melletti elköteleződésnek. A fundamentális teológia bibliai alapelveként gyakran kerül előtérbe 1Pét 3,15: „Mindig legyetek készen arra, hogy válaszolni tudjatok mindenkinek, aki a bennetek lévő reménység okát kérdezi tőletek”.</li> </ul>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ezzel pedig már meg is neveztük a fundamentális teológia, illetve ezen kurzus meghatározó két alapindítékát (motivációját): Apologetikus indíték (a hit racionális védelme) és megalapozó indíték (a teológia racionális megalapozása).</li> </ul>

## 8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Mi a hit? Avagy amire gondolunk, amikor hitet mondunk.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Mi a teológia? Avagy a hitről szóló reflexió tudományos művelése.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Mi az alapvető hittudomány? Avagy a teológia a nyitott, kritikus és önkritikus párbeszéd útján.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Értelmetlen a vallásos beszéd? Avagy valláskritika az analitikus filozófiában.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Beszélni Istenről, de hogyan? Avagy a vallásos beszéd értelmezési modelljei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Ésszerű-e a hit? Avagy a hit és a racionalitás fogalmának viszonyáról.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Be lehet Istent bizonyítani? Avagy érvek Isten létezésé mellett.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	

A vallás nem más mint emberi projekció? Avagy találkozás a funkcionális valláskritikával.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A szenvedés az ateizmus sarkköve? Avagy az istenhívó a vádlottak padján.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Megismerhető-e Isten? Avagy a kinyilatkoztatás hitének megismeréstani aspektusai.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Megbízható-e a vallásos tapasztalat? Avagy a hit és a tapasztalat kapcsolatáról.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Egyházon kívül nincs üdvösség? Avagy tájékozódás a vallások teológiája területén.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Kinyilatkoztatás Jézus Krisztus által? Avagy problémák és utak a krisztológiában.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Természettudás és istenbeszéd. A természettudományos megismerés jelentősége a teológiai reflexió számára.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
<p>Könyvészet:</p> <p>FRIES, Heinrich: <i>Fundamentaltheologie</i>, Graz <sup>2</sup>1985.</p> <p>HILPERT, Konrad – LEIMGRUBER, Stephan (Hgg.): <i>Theologie im Durchblick: Ein Grundkurs</i>, Freiburg 2008.</p> <p>KLAUSNITZER, Wolfgang: <i>Glaube und Wissen. Lehrbuch der Fundamentaltheologie für Studierende und Religionslehrer</i>, Regensburg 1999.</p> <p>KREINER, Armin: <i>Párbeszéd és igazság viszonya az egyházban</i>, (ford. Vik János), in: Korpics Márta – P. Szilczl Dóra (szerk.), <i>Szagrális kommunikáció. A transzcendens mutatkozása</i>, Budapest 2007, 143-156.</p> <p>KREINER, Armin: <i>Naturwissen und Gottesrede. Die Bedeutung naturwissenschaftlicher Erkenntnis für die theologische Reflexion</i>, Hirschberg 58. (2005/6.), 341-345. Magyarul: KREINER, Armin: <i>Természettudás és istenbeszéd. A természettudományos megismerés jelentősége a teológiai reflexió számára</i> (ford. Vik János), in <i>Keresztény Szó</i> (2010/1), 31-33.</p> <p>LOICHINGER, Alexander: <i>Frage nach Gott</i>, Paderborn 2003.</p> <p>LOICHINGER, Alexander: <i>Ist der Glaube vernünftig? Zur Frage nach der Rationalität in Philosophie und Theologie</i>, Teil I und Teil II, Neuried bei München 1999.</p> <p>MÜLLER, Klaus (Hg.): <i>Fundamentaltheologie. Fluchtlinien und gegenwärtige Herausforderungen</i>, Regensburg 1998.</p> <p>SCHMIDT-LEUKEL, Perry: <i>Grundkurs Fundamentaltheologie. Eine Einführung in die Grundfragen des christlichen Glaubens</i>, München 1999.</p> <p>VIK János: <i>Reflexiók a hitről. Kérdések, érvek és ellenvetések az alapvető hittudomány tárgykörében</i>, Kolozsvár 2017.</p> <p>VON STOSCH, Klaus: <i>Einführung in die Systematische Theologie</i>, Paderborn 2006.</p> <p>WERBICK, Jürgen: <i>Den Glauben verantworten. Eine Fundamentaltheologie</i>, Freiburg-Basel-Wien 2000.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés. Témák megbeszélése és kiosztása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	

Teremtés és evolúció - Dawkins bemutatása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 1. fejezet.
A természettudomány és az ateizmus – Keresztény reakciók Darwin nézeteire.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 2. fejezet.
A bizonyítékok szerepe a tudományban és a vallásban.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 3. fejezet.
A mémek fölöslegessége.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 4. fejezet.
A párbeszéd további lehetőségei tudomány és vallás között.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene</i> , 5. fejezet.
A tudomány és a vallás kapcsolatának négy szemléletmódja.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 1. fejezet.
Csillagászat és teremtés.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 2. fejezet.
A kvantumfizika következményei.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 3. fejezet.
Evolúció és folyamatos teremtés.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 4. fejezet.
Genetika, idegtudomány és emberi természet.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 5. fejezet.
Isten és a természet.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	BARBOUR, Ian G.: 6. fejezet.
A vallás váratlan újjáéledése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Az ateizmus alkonya</i> , 7. fejezet.
Posztmodernizmus: ateizmus és radikális változások a kultúrában.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	MCGRATH, Alister: <i>Az ateizmus alkonya</i> , 9. fejezet.
<p>Könyvészet:</p> <p>BARBOUR, Ian G.: <i>A természettudomány és a vallás találkozása. Ellenségek, idegenek vagy társak?</i> (ford. Dr. Both Előd), Pozsony 2009.</p> <p>DAWKINS, Richard: <i>Isteni téveszme</i> (ford. Kepes János), Budapest 2009.</p> <p>MCGRATH, Alister: <i>Dawkins Istene. Gének, mémek és az élet értelme</i> (ford. Dr. Both Előd), Pozsony 2008.</p> <p>MCGRATH, Alister: <i>Az ateizmus alkonya</i> (ford. Paulik Péter), Budapest 2008.</p>		

## 9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A vallásos hit ésszerűsége melletti érvelés képessége
- Valláskritikai kérdések komolyan vétele és a rájuk vonatkozó párbeszéd keresése

## 10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	66%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	33%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Szemináriumi foglalkozáson történő kötelező fizikai jelenlét (maximum 2 hiányzás megengedett!)</li> <li>• Egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása</li> <li>• Az előadások során feldolgozott témák elégséges ismerete</li> </ul>			

Kitöltés dátuma

2017.04.25

Előadás felelőse

Dr. Vik János

Szeminárium felelőse

Dr. Vik János

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2017.04.26

Intézetigazgató

Dr. Zamfir Korinna